

HARJUMAA NOORTE PUHKPILLIORKESTER TÄHISTAS OMA
10. SÜNNIPÄEVA 22. märtsil kell 18.00 PIDULIKU KONTSERDIGA
ESTONIA KONTSERDISAALIS.

ÜLEVAADE JÄRGMISES LEHES

Saue Sõna

INFOLEHT NR. 7 (228)

31. märts 2006

Tasuta

SAUE –
KODUNE LINN

HEAD TASAPISI
VULISEVAT KEVADET

VOLIKOGU
LINNAVALITSUS

lk. 13-14

EMAKEELEPÄEV

lk. 2-3

25. MÄRTS
MÄLESTUSPÄEV

lk. 4

INVESTEERINGU –
TAOTLUSED

lk. 12

KEVADPIDU

7. APRILLIL
KELL 19.00
SAUE
GÜMNAASIUMI
SAALIS

lk. 15

SUURE
SINISE
SILMA
SALADUS

MIS TOIMUB
SAUE VALLAS,
ALLIKU
KÜLAS?

lk. 8-11

TEADE

Keskkonnaminister andis 4. jaanuaril 2006.a. AS-le Steri (registrikood 10961321, aadress Pärnu mnt 20a, 10141 Tallinn) kiirgustegevusloa nr. 06/001 kehtivusega kuni 3. juuni 2006.a. Luba on antud kõrgaktiivse kinnise kiirgusallika hoidmiseks aadressil Kurvi tee 406a, Alliku küla, Saue vald, Harju maakond.

AS Steri esitas 23. veebruaril 2006.a. Keskkonnaministeeriumile taotluse muuta kiirgusallika hoidmiseks antud kiirgustegevusloa nr. 06/001 seoses kavatsusega hakata nimetatud aadressil asuvas tehases hoitavat kiirgusallikat kasutama. Kiirgusallikaks on radioaktiivne aine koobalt-60. Kiirgusallikat kavatakse hakata kasutama meditsiinitarvete steriliseerimiseks kiirgusallikast lähtuva gammakiirgusega. Kiirgusallika kasutamise korral on tegemist suure ohuga kiirgustegevusega kiirgusseaduse tähenduses.

Keskkonnaministeerium on algatanud AS-i Steri kiirgustegevusloa muutmise taotluse menetlemiseks **avatud menetluse**, mille raames on avalikkusel võimalik tutvuda ajavahemikus 3. aprill kuni 28. aprill 2006.a. dokumentidega.

KOGU TEADE LK. 8

AS-i Steri taotluse ja ministri otsuse eelnõu kohta ettepanekute ja vastuväidete esitamise tähtpäev on 28. aprill 2006.a.

AS-i Steri kiirgustegevusloa muutmise taotluse avalik arutelu korraldatakse 15. mail 2006.a. kell 18.00 Laagri Kultuurikeskuses.

AVALIK ARUTELU KORRALDATAKSE KA SAUE LINNAS. ARUTELU KUUPÄEV, KELLAAEG JA KOHT TEATAKSE LINNAKODANIKELE LÄHIAJAL.

EMAKEELEST, RAHVUSKULTUURIST JA LENNART MERIST

**Kas leiduks rohtu
mu rahva jaoks
Kui üks ta aardeist
kord ilmast kaoks
Kas leian rohtu, ma küsin veel
Kui ilmast kustub mu emakeel**

**Hando Runnel “Mõtisklus
aegumatute argumentidega”**

Anu Kell,
Saue Gümnaasiumi
emakeeleõpetaja

1940. aastal suri **Anton Hansen Tammsaare**. Samal, 1940. aastal, okupeeriti Eesti riik Nõukogude Liidu poolt ja venelased tungisid Eestisse. Nende sündmuste vahel pole seost, kuid ometi märgib Tammsaare surm ühe vaimsuse lõppu, ühe ajastu lõppu, kus Eestis väärtustati kõrgelt emakeelt ja omakeelset kultuuri.

14. märtsi öösel suri **Lennart Meri**, Eesti taasiseseisvunud riigi esimene president. Tema üheks missiooniks oli olla eestluse ja rahvusliku vaimsuse alustala ning maailma kandja. Kes eriti kõrgelt väärtustas eesti keelt ja kultuuri.

Kas pole see sümboolne, et Meri lahkus suurde tundmatusse just emakeelepäeval, kui keskmine eestlane tavalisest pisut rohkem oma keele ja kultuuri peale mõtleb – kui juba ületada Lethe jõgi, siis suurejooneliselt, emakeelepäeval, nagu rõhutades, et teised, kes alles jäid, väärtustaksid edasi samu väärtusi, mida Meri eluaeg oluliseks pidas?

Mõlemad lahkumised
tähistavad suurt kaotust
eesti vaimsusele.

Kui keegi iganes ütleb, et emakeelepäev ja oma kultuuri väärtustamine on mõttetu, et tänapäeval on ju nii palju uusi väärtusi, siis loodan väga, et eestlased on piisavalt haritud seda mitte uskuma.

**Maailm areneb ja muutub, aga
põhiväärtused jäävad samaks.** Ebakultuursus on ükskõik missuguse rahva vaimne surm, ning inimesed, kes ei väärtusta rahvuskultuuri, on ennast ise ette hukule määranud. Kui mina oleksin haridusminister... kelleks ma tegelikult kunagi ei saa. Ma pole poliitik – minu erakond on Emakeel. Aga siiski...

... Kui mina oleksin haridusminister, teeksin kõikidele kohustuslikuks väärtustada koolides eelkõige kahte ainet – kehalist kasvatust ja emakeelt. Kõikide nähtuse alusbaas on hea tervis – ilma selleta ei suuda inimene midagi luua ega ehitada. **Ja teiseks alustalaks on kahtlemata emakeel** – ka ilma selleta ei saa inimene omandada teisi teadmisi; emakeelt oskamata ei saa me õppida ei võõrkeeli ega reaallaineid. Emakeel ja hea tervis on vundament, millele rajada kõik ülejäänud suured saavutused ja unistused, mille poole elus pürgida. Ka Lennart Meri rääkis vabalt soome, inglise, prantsuse, saksa ja vene keelt, aga väärtustas neist kõrgeimalt just oma emakeelt ja tundis uhkust oma rahvuse üle. Ta ei lubanud kunagi öelda, et eestlased on väike rahvas – **“Me oleme suured vaimult,” rõhutas Meri.**

Saue Gümnaasiumis on väärtustatud emakeelt sama kaua, kui on eksisteerinud see kool. Oma emakeelt ja rahvust tuleb oluliseks pidada 365 päeva aastas, kuid eriti palju räägitakse keelest just märtsikuus, mil eesti rahvas tähistab Kristjan Jaak Petersoni sünnipäeval riiklikku emakeelepäeva.

Ka sel aastal toimusid Saue koolis traditsioonilised emakeelepäevad, kus viidi õpetajate poolt läbi mitmeid keele ja kirjandusega seotud ettevõtmisi kõikides vanuseastmetes, alates I klassist ja lõpetades abiturientidega. Põhikooliõpilastele oli kõige huvitavam kohtumine **väliseesti kirjanike HELGA ja ENN NÕU**ga -

küsimused kirjanikepaarile ei tahtnud lõppeda. Palju rõõmsaid emotsioone tekitas 11.a klassi õpilaste poolt välja mõeldud ja ettekantud **tänapäeva stiliseeritud variant O. Lutsu “Kapsapeast”** (juhendaja-õpetaja TIIA NIGGULIS). Üheks huvitavamaks ürituseks oli ka gümnaasiumi-astmele korraldatav iga-aastane **KÕNEVÕISTLUS**, kus õpetajate pärii valib Cicero ja õpilased oma lemmiku – Kuldsuu. Sel aastal läksid mõlemad tiitlid teenitult **XIIB klassi õpilasele MARTIN EESSALU**’le, kelle eelnevalt ettevalmistatud kõne oli korrektne ja arukas ning kohapeal loodud ettekanne vaimukas ning huvitav. Selleaastast kõnevõistlust ilmestas veel **viulivirtuoos ANDRES KALJUSTE** esinemine, kelle meisterlik kontsertesitus jättis paljude õpilaste hinge sügava jälje.

Eelnevalt juba tsiteeritud Hando Runneli luuletuses on ka sellised read:

Kui keegi kaobki, siis selleks et
Kord kaoksid võitlus ja endapett

Kui keegi kaobki, siis selleks just
Et täide viia üht unistust
Mis ütleb üllalt, et kõik on üks
Et mitmest siiski saab lõpuks üks
 (“Mõtisklus aegumatute
argumentidega”)

Kas ei sobi need luuleread hästi iseloomustama Lennart Meri lahkumist suurde tundmatusse? On inimesi, kes elavad väarikalt ja ka surevad väarikalt – isegi oma lahkumisega inimestele elu põhiväärtusi meenutades.

Sel aastal on olnud palju
märkimisväärseid
sündmusi -

100 aastat möödub norra näitekirjaniku Henrik Ibseni surmast (23. mai 1906), kes hindas oma loomingus inimese sisemist valikuvabadust ja väarikust; 80 aastat möödub legendaarse

rahvusliku koorijuhi Arvo Ratasessa sünnist (17. märts 1926); 100 aastat möödub ka eesti kutselise teatri ja eestikeelse gümnaasiumi hariduse sünnist – aga sel aastal oleme pidanud hüvasti jätma ka Mikk Mikiveri, Edgar Valteri ja Lennart Meriga, kes kõik on olnud oma tegevusega rahvusliku kultuuri edasivijad.

Nende meeste vaimset põlemist võib iseloomustada **Juhan Viidingu** luuleridadega:

On seda teed, kus käivad tuletoojad,
maatasa teha tahtnud igat pidi

kõik sööjad-joojad, Piinajad ja Poojad.
Ei ole saanud. Tee on teisipidi.
("Tee")

Jätkakem siis nende suurmeeste teed, kes oma tegudega on meile näidanud, kuidas tõeliselt väärikalt saab oma rahvuskultuuri tutvustada ja väärtustada. **Olgem väärikad kogu elu.** Me oleme eestlased, meil on oma keel ja kultuur. Me võime seista püstipäi.

"Eestlased löid omakeelse kultuuri saksa mõisnike ning tsaarivõimude mõnitustele ja survele vaatamata, seeläbi on eesti keel eestlastele kättevõidetud inimväärikuse sümbol.

Eestlastega saab siin lähemalt suhelda vaid see, kes oskab nende keelt või vähemalt avaldab selgesti lugupidamist selle vastu. Inimene, kes elab Eestis aastaid ja on lugupidamatu eesti keele ja kultuuri vastu, solvab sel kombel tahes või tahtmata, teades või teadmata, eestlaste inimväärikust." (katkend "40 kirjast")

Lähme siis taas püstipäi ja väärikalt oma igapäevaste tegemiste juurde, väärtustades oma emakeelt ja rahvuskultuuri 365 päeva aastas. Nii, nagu on meile õpetanud Mikk Mikiver, Edgar Valter ja Lennart Meri.

Emakeelenädal algklassides

**Nagu kaunis heli kandlekeelest,
nagu lõokse lõksuv hääl,
nagu laulud linnu lahkest meelest,
nagu kellakõlin aasa pääl –
süda sulab, mõnul mölgub meel –
kõlad kõrvu, Eesti emakeel.**
K.A.Hermann

Heli Uustal

Algõpetuse ainekoondise juht

14. märtsil oli emakeelepäev, eesti keele ja kultuuripäev, K. J. Petersoni sünniaastapäev.

Saue Gümnaasiumi algklassid tähistasid seda emakeelenädalaga, kus selgitati välja parimad eesti keele tundjad, ilusaimad käekirjad ja tublimad luuletuse lugejad. Parimad luuletuste lugejad selgitati välja kooli deklamaatorite konkursil. Teema on seekord "Koolilood". 1.- 3. klasside

õpilased lugesid luuletusi. 4. klasside õpilased esitasid 1-3 min. pikkuse proosapala. Iga klassi tublim esindab Saue Gümnaasiumi Harjumaa deklamaatorite konkursil Kiilis, 31. märtsil. Need tublimad on:

1.kl - Hendrik Laretei

2.kl - Karl Hõbessalu

3.kl - Kaie - Mari Hanikat; Martin Vist

4.kl - Annaliise Kalamees

Parimad eesti keele tundjad selgusid eesti keele olümpiaadil:

1.kl - Kristjan Vimm; Laura – Liis Hanikat

2.kl - Helerin Saarma; Albert; Suur; Triin Lemmik

3.kl - Kaisa Käosaar; Õnne – Triin Einberg; Janeli Uuesoo

4.kl – Aniken Siimon; Mariann Vendelin; Eva Martina Pöder

Meie emakeel on eesti keel. Selles keeles saame hariduse ja arendame edasi oma esivanemate pärandatud kultuuri. Kui Sinu emakeel on Sinu jaoks kõige armsam ja ilusaim, siis õpi seda hästi, õigesti ja väljendusrikkalt kõnelema!

MÄRTSIKÜÜDITAMISE 57. AASTAPÄEVAL

25. märtsil kogunesid Saue linna ja ümbruskonna inimesed Mälestuskivi juures. Süüdati küünlad ja asetati lilled võõrvõimu jõhkruks ohvritele. Edasi mindi Saue kirikusse, kus toimus mälestusteenistus. Päevakohaseid mõtteid avaldab HENN PÖLLUAAS.

„1949. aasta 25. märtsil prõmmiti tuhandetele ustele üle kogu Eestimaad. Unesegastele Eesti Vabariigi kodanikele loeti vene keeles ette korraldus, millest paljud arugi ei saanud, anti kakskümmend kuni nelikümmend minutit kohvri pakkimiseks ja viidi perekonnad paljastatud täakide vahel kaubajaamadesse. Rööbastel vahel, liiprite peal, ohvitseride ja sõdurite kärkivate käskluste saatel vahetatud viimased laused, viimased embused, viimased pilgud jäidki paljudele viimseteks. Trellitatud loomavagunites algas sõit itta, Siberisse”
Nii on kirjeldanud toimunut Lennart Meri, Eesti president, keda me mälestame neil päevil koos küüditamise ohvritega.

25. märtsil 1949 küüditasid Vene võimud Eestist ilusa nimetusega operatsiooni „Priboi“ (Murdlainetus) käigus 21 000 süütut inimest - nn. klassivaenlaste, natsionalistide, bandiitide, kulakute, kodanlaste ja intelligentside perekonnad - sülelastest raukadeni. Umbes 5000-l nimekirja kantud inimesel õnnestus end varjata, kuid enamik neist arreteeriti hiljem. Nende asemele, keda kätte ei saadud, „krahmati“ (partei sekretär Karotamme väljend) plaanitakse muid perekondi.

See „krahmamine“ põhjustas kuulujutte näpuga näitamise ja pealekaebamiste suurest osast. Tegelikult oli operatsioon ette valmistatud ja nimekirjad koostatud sügava saladuskatte all, aastatepikkuse arhiivitöö ja operatiivandmete põhjal. Eesti arhiivid olid enne sõda viidud Venemaale, töö nende kallal käis kogu aeg. Pärast Eesti uut okupeerimist oli NKVD-l kasutada ka saksaageid arhiivid. Alusetuid

kuulujutte pealekaebamistest levitatati ja võimendati NKVD poolt meelega, et lükata süü Eesti rahva kanda, alavääristada ja hävitada eestlaste rahvuslikku eneseteadvust. Ei tohi unustada, et kommunistliku repüümi eesmärk oli eestlaste kui rahvuse täielik hävitamine. Selleks tuli aga kõigepealt murda rahva vaim ja tahe.

Küüditamisplaan täideti 105 protsendiliselt. Kõige noorem „klassivaenlane“ oli 3 päevane imik, kes suri aasta pärast ja kõige vanem „bandiit“ oli 95 aastane rauk. Küüditatute tühjaks jäänud kodud anti kommunistlikele aktivistidele ja sissetoodud venelastele. Koos sisustusega.

„Krahmajaid“ endid oli umbes 20 000, sellest 2 000 NKVDlast, 6 000 sõjaväelast, 3 500 hävituspataljoni ja 8 500 patriiaktivisti, kellest suurem osa olid venelased. Eestlaste osavõtt küüditamisest polnud küll suur ja enamik neist ei teadnud, mida neid tegema saadetakse, kuid see ei vähenda siiski nende süüd. Olles endale poole valinud, kuulusid eesti kommunistid Eesti rahva vaenlaste hulka. Tartu teatrilavastaja, kommunist ja küüditamisel osalenud Kaarel Ird teatas näiteks hommikul oma allesjäänud kolleegidele, et ta on väsinud, sest pidi terve öö „sõnnikut vedama“.

Küüditades metsavendade omakseid ja toetajaid, püüti murda vastupanu. Kuid relvastatud võitlus okupatsioonirežiimiga jätkus veel aastaid. Küüditamine andis esialgu sellele hoogu juurdegi, kuid kokkuvõttes mõjus see loodetult. Eestlaste vabadustahet maha suruda aga ei õnnestunud, vastupanu muutis lihtsalt vormi. Muuseas - viimane Eesti metsavend hukkus haarangul alles 1978. aastal.

Umbes 5 000 küüditatud eestlast saadeti Omski oblasti Semipalatinski aatomipolügooni vahetu mõju piirkonda. 1949. a. kuni 1956. a. korraldati seal atmosfääris ja maapinnal umbes 260 aatomi- ja vesinikupommi plahvatust. Inimesi ei hoiatud ette võetud tarvitusele meetmeid

nende tervise ja elu kaitseks. Kiiritustõve ohvrid jäeti hoolimatult teadmatusse ja arstiabita. Neile valetati ilma vähimagi südametunnistuse piinadeta, et neid vaevab vaid veistelt saadud bakter.

Suurküüditamised toimusid ka Lätis ja Leedus. Kokku viidi Balti riikidest ära umbes 100 000 inimest. Küüditamise kindlustamiseks toimusid samal ajal juurdetoodud väeosadega laialdased sõjaväeõppused, mis näitab, et Kremli kardeti väga vastuhakkamist ja relvastatud konfliktide teket.

Lääneriike aga toimunu ei huvitanud. ÜRO arhiivides ei leidu vähimatki märget küüditamise kohta. Isegi nõrdimust ei avaldatud. See on näide demokraatliku lääne topeltstandarditest, mil Atlandi Harta ja ÜRO inimõiguste deklaratsiooni üllaid põhimõtteid rakendati vaid valituile, mitte Teheranis ja Jaltas kommunistidele mahamüüdnud Balti rahvastele. Täna oleme vähemalt NATO's ja Bush on lubanud, et Ameerika enam Jaltal korduda ei lase.

1949. aasta küüditamine ei olnud esimene, ega ka viimane katse eestlaste hävitamiseks. Küüditamiste eelsel, vahepealsel ja hilisemal ajal arreteeriti, lasti maha ning kadus teadmatusse kümneid tuhandeid inimesi. Toimus totaalne Eesti kultuuri hävitamine ja venestamine. Eesti riik kaotas tänu idast tulnud „vabadustoojatele“ 25 protsenti oma rahvast ja „tänu“ nõukogude võimule jäi sündimata pool miljonit last. Asemele toodi pool miljonit venelast. 1978. aastal võeti Moskva ja EKP poolt vastu salajane otsus, mille eesmärk oli muuta Eesti algul kakskeelseks, seejärel minna üle vene keelele ja kuulutada eestlased hääbunud rahvaks. See võinuks ka õnnestuda, kui Balti rahvad hoiatustele vaatamata kommunistlikku kolossi kõigutama poleks hakanud.

Nüüd loeme lehtedest, kuidas needsamad kommunistid, kes oma rahva, au ja põhimõtted

rasvase piruka eest kuritegelikele okupatsioonirepüümile maha olid müünud, nõuavad kogu ülekohtu unustamist ja andestamist ning kuulutavad üksteise võidu, kuidas just nemad olidki need, kes meile vabaduse töid.

Unustada aga ei tohi. Juba selleks, et teaksime karta ja ära hoida järgmist korda. Pole saladus, et meie iseseisvust vaadatakse Kremli kui ajutist kõrvalekallet, mis tuleb võimalikult ruttu likvideerida. Kindlasti ei puudu neil ka kohapealsed toetajad. Miks peaksime uskuma, et endised tippkommunistid, kes korra olid valmis valetama ja isamaad maha müüma, pole selleks valmis ka nüüd.

Andestada on raske. See oleks inimlik ja kristlik, kuid andestamine eeldab ka kahetsust. Venemaa ja need, kes Eesti rahva vastu suunatud kuritegudes süüdi või kaassüüdlased on, ei ole ju mitte mingit kahetsust avaldanud. Ega ka andestust palunud. Vastupidi - ülbelt eitatakse ja leitakse isegi õigustusi oma kuritegudele.

Lõpetuseks Soome piiskopi Leo sõnad. Kui temalt küsiti, kas soomlased on Stalinile ja Nõukogude Liidule andeks andnud, vastas ta: „Kui me räägime inimestest, siis ei või heaks kiita vaiba alla pühkimist, vägisi ja kunstlikku unustamist. Me peame võtma inimest inimesena, tema ehtsate ja sügavate tunnetega. Südamel ei saa niisama andestada. See tähendaks inimlikult võttes üsna pinnapealset suhtumist ja karjalased ega ka soomlased ei ole nii pinnapealsed. Kui räägitakse andeksandmisest, siis juba seegi on andeksandmine, et me suudame rääkida ilma vihata, et me ei lähe ülekohtu raevus kätte maksma.“

Ja ega eestlasedki nii pinnapealsed ei ole. Me mäletame kõike ja kõiki, kes on hukkunud ja kannatanud selle pärast, et nad on olnud eestlased. Et nad oma lähedasi, oma rahvast ja isamaad on armastanud.

ME EI UNUSTA NEID!

Ledøje-Smørumi Muusikakooli delegatsioon Saue

21.-23.märtsini külastas Eestit Saue sõpruskommuni Ledøje-Smørumi Muusikakooli delegatsioon Taanist. Külaskäiguks oli mitu põhjust. 22.märtsil pidas Harjumaa Noorte Puhkpilliorkester oma kümnnendat sünnipäeva suure kontsertiga Estonia Kontsertsaalis. Sellele sünnipäeva-peole olid ka meie külalised kutsutud Ledøje-Smørumi Noorte Puhkpilliorkestri peadirigenti Ib Lolcki peeti meeles Tänukirjaga „Harjumaa ja Taani puhkpillisilla loomise eest“.

Samuti peeti maha üks tõsine töökoosolek, kus arutati muusikakoolide vahelisi edaspidiseid koostöövõimalusi. Juunikuus toimuvale improvisatsioonifestivalile „Visioon“, tuleb *work-shopi* tegema üks Ledøje-Smørumi Muusikakooli õpetaja, sügise poole loodavad taanlased aga meie abiga käima saada koorilaulu tunnid, mis neil hetkel varjusurmas on. Järgmisel aastal aga plaanitakse koostöös välja anda Saue Muusikakooli Džässistuudios salvestatav plaat.

Külalised tutvumas džässistuudioga

Kuna eelmisel aastal oli valimisaasta nii Taanis kui meil, jäid omavalitsuste vahelised kontaktid vähesteks. Sel aastal peaks koostöö taas tihedam

olema. 4.-7.maini külastab Saue Ledøje-Smørumi Kommuuni ametlik delegatsioon, siis saavad tulevikuplaanid juba täpsemalt paika.

Riina Tammistu

Kohtumisel linnavalitsuses, Hans Axelsen- Ledøje-Smørumi Muusikakooli director ja Kristiina Liivik- Saue Muusikakooli direktor

SAUE GÜMNAASIUMIS
toimub 2006./2007. õ.a. väljastpoolt oma kooli 10.ndasse klassi astuda soovijatele vestlus 13. aprillil 2006.a. kell 14.00.
Kaasa võtta 9.klassi tunnistuse koopia ja isikut tõendav dokument.

Lauluvõistluse

“Saue laululaps 2006”

LÖPPKONTSERT

Saue Gümnaasiumi aulas
2. aprillil kell 13.00

Lauljaid saadab Ain Hõlpuse bänd

Kaastegevad noored muusikud:

Uku Suviste

Marta Laan

Holger Marjamaa

SISSEPÄÄS VABA

Korraldavad: Saue Huvikeskus ja Naisselts
Toetavad: Saue Linnavalitsus, LC Saue,
Sami AS, Autokatte OÜ, Endoore OÜ

SAUE SÕNA TOIMETUS KOHTUS LUGEJATEGA

23. märtsil toimus Päevakeskuse ruumides Saue Sõna toimetuse kohtumine lehelugejatega. Kuna see oli praegusele toimetuse koosseisule esmakordne, olime ärevil – kas inimesed ka tulevad?

Peeter Eelsaare

Minul saab toimetajana aasta, kui Saue linna ajalehte tegema hakkasin. Esimene oli 1. aprilli 2005.a. leht. Aasta on lennates läinud, palju põnevat juhtunud, Saue linna elu-olu ja inimesed armsaks saanud. Kõike seda sooviks ikka paremini ka leheveergudel kajastada. Selleks paremini kajastamiseks on aga vaja tihedamat sidet ja suhtlemist linnakodanikega.

Ehk olete tähele pannud, et kasutame artiklites ja teadetes küllalt tihti sõna LINNAKODANIK. See pole minu arvates niisama sõna, pole minu jaoks SAUE ELANIKU sünonüüm. Täisväärtuslik LINNAKODANIK on minu arvates vaid see elanik, kes ka realiseerib oma kodanikuõigusi ja –kohustusi. Õnneks on suurem osa Saue linna elanikest tõelised LINNAKODANIKUD. Ning nendega soovime ja peame suhtlemist tihedamaks ja paremaks muutma.

Selleks siis ka rubriik Kirjakast ja toimetuse-lugejate kohtumised.

Esimesele kohtumisele tuli ligi kakskümmend inimest. Arvamuste vahetamine kestis üle kahe tunni. Linnavalitsuse poolt istusid laua taga linnavalitsuse liige VELLO TOOMIK ja abilinnapea RAFAEL AMOS, Linnavolikogu esindas MATTI NAPPUS. Riina Tammistu on nii toimetuse liige kui linnavalitsuse töötaja.

Enne kui otseste leheasjade juurde asuti, läks jutt kohe praeguse „kuuma teema“ peale – Alliku küla kiirgusallikas. **Elanike informeerimatus, salatsemine, valetamine ja vassimine on põhjusteks, miks olukord on kujunenud selliseks, nagu ta on. Kohalike elanike mäletamist mööda taoti nüüd kurikuulsaks saanud objektile vaiu maasse juba 2003. a. talveöödel. Seega aasta enne ametliku ehitusloa saamist.** Vello Toomik tutvustas põgusalt dokumente – mis Linnavalitsus teinud, mida AS Steri kirjutanud-rääkinud ja kuidas edeneb koostöö Saue vallaga. Järgnenud üle tunnis mõttevahetuses olid aktiivsemad Koidula Soosalu, Maie Uhtlik, Mare Kask (kelle põhjalikku artiklit saate lugeda meie lehe 8.-9. leheküljel), Armand Nagel. Hästi argumenteeritud ja eeldatavasti ka teiste nooremate sauelaste arvamused esitas Mare Pender. Selleksi

Mare Kask

Mare Pender

olukorras on seisukohtade paljusus - pisikeses auditooriumis oli ka neid, kes kiirgusallikat ohtlikuks ei pidanud.

Rafael Amos joonistas välja teed ja võimalused, milliseid Linnavalitsus ja Linnakodanikud saavad ühiselt kasutada.

Ühe avaliku kirja on Linnavalitsus juba saatnud – võime veel teha. Kuid ootame ära, millal teatakse avaliku menetluse algusest. Kui

saame algussignaali, lepime kokku päeva, millal Alliku küla inimesed (ka kõik teised ümbruskonna inimesed, kes soovivad) kogunevad ohullika juures ja tulevad rongkäigus Saue Gümnaasiumi. Sinna tuleksid kõigi ümberkaudsete asumite inimesed lõplikule avalikule arutelule. Kutsume kirjutava pressi, raadio- ja TV - jaamad. Saue Gümnaasiumis anname ametlikult ja meedia vahendava silma all Keskkonnaministeeriumi esindajale üle protestialkirjad ning muud vajalikud ametlikud paberid – Alliku küla, Saue linna ja teiste ümbruskonna asumite inimeste raudse ja lõpliku otsuse.

ME PEAME TEGEMA KÕVA HÄÄLT.

Sest asjalik tegutsemine ja inimeste informeerimine algas peale Saue Linnavalitsuse avaliku kirja avaldamist.

Tänaseks on Keskkonnaministeeriumi Teade avalikuks tehtud ja täielikult ära toodud meie lehe 8. leheküljel.

Nüüd siis otseselt ajalehte puudutavatest asjadest.

- leht jõuab lugejateni liiga hilja – mõned saavad alles pühapäeva õhtul. (Maie Uhtlik)

Toimetust koos linnajuhtidega arutab olukorda – kas muuta tootmistsükli, leida laialikandmiseks teisi lahendusi jne. Samas peab jääma võimalus sisse panna laupäeval-pühapäeval toimunud sündmuste ülevaateid. Ootame kirju Linnakodanike arvamustega.

- ajaleht on infolehest muutunud Linnaleheks – nädalavahetuseks on nüüd asjalikku lugemist. Aga ma ei saa aru, miks peab leht avaldama Linnavalitsuse/Linnavolikogu korralduste-otsuste-määruste numbreid, kuiva infot.

Olen sellest ka lehele kirjutanud.

Sotsiaalteated võiks isiksustatult lahti kirjutada. Teised linna- ja vallalehed teevad teistmoodi. (Armand Nagel)

Tekkis diskussioon. Isikutega seotu on tihti konfidentsiaalne. Sellises vormis ametlikke teateid ja ülevaateid avaldama kohustab ajalehte Saue linna Põhimäärus. Lisaks Saue Linna kodulehele, kus avaldamist kohustab Avaliku teabe seadus. Kuid kui me lehes ei avalda, istuvad ilma arvutita inimesed infopimeduses. Küll aga võib kirjutada punkte lahti ja lisada kommentaare. Ootame arvamusi.

- avaldatavad teated-kellaajad-plaanid peavad täpsed olema – suur segadus ja vigaderohkus on ajalehes näiteks autobusside sõiduplaanidega. Ka pole õigeid sõiduplaane peatustes (Koidula Soosalu)

Järgnes elav ja aktiivne diskussioon, sõna võtsid enamik kohalviibijaid. Toimetust on nendest vigadest teadlik, kuid avaldatakse ametlikke sõiduplaane. Toimetust ja Linnavalitsust otsivad praegu teid, kuidas olukord lahendada. Võime järgmisele kohtumisele kutsuda Nii Harjumaa Liinide uue juhataja Väino Moori ja ka Elektriraudtee esindaja.

Nii otsustatigi toimida ja arutelu korraldada kohe, kui Alliku kiirguskeskuse asjad selgeks on saanud. Koidula Soosalu lisas, et kui sõiduplaanid kõrvale jätta, võib bussiteenusega rahule jääda.

TOIMETUSE SOOVID

- Andke palun toimetusele teada igasugustest sündmustest, mis Saue ja väljaspool Saue sauelastega toimuvad – kellel on kuld-hõbepulmad, kes sauelastest tähistas tööjuubelit ükskõik kus asuvas ettevõttes, kelle lapsed-lapselapsed on kusagil millegagi tublid olnud jne.

- Kas järgmine kohtumine peab olema hilisemal ajal või laupäeval, et tulla saaksid kõik, kes soovivad.

Maie Uhtlik

Koidula Soosalu

Armand Nagel

Linda tuleb tammikusse Tallinn, 1. Aprill (BNS).

Seoses Tallinna linnavõimude sooviga püstitada Aegna saare veerde Tauno Kangro skulptureeritud Kalevipoja hiidkuju, võttis Saue Linnavolikogu vastu otsuse rajada Saue tammikusse Kalevipoega imetava Linda skulptuur. Tegu oleks maailma kõrgeima raidkujuga - selle kõrgus merepinnast oleks 82,6 meetrit. Kuju tahutakse eraldi osadena välja karjala graniidist ning ühendatakse pronkstihvtide abil. Taiese esialgseks maksumuseks töötab kujuneda 76,8 miljonit krooni, millest 42 miljonit kaetakse Euroopa Liidu abirahadest, 10 miljonit on lubanud eraldada Hasartmängu nõukogu ning ülejäänud summa saadakse kokku linna eelarvest ja priitahtlikest annetustest. Kuju asukohaks on valitud tammiku ja Sarapiku maaüksuse vaheline maa-ala. Töödega loodetakse alustada veel selle aasta juunis ning skulptuuri pidulik avamine on kavas täpselt aasta pärast.

Saue lähedale ka Baltikumi ühine tuumajaam. Vilnius, 1. Aprill (NBA)

Baltimaade peaministrid kirjutasid täna Vilniuses alla lepingule ühise tuumajaama loomiseks. Ignalina jaama täiustamise asemel lepiti kokku, et uus tuumaelektrijaam ehitatakse Valingu ja Saue vahele. Ehitamist alustatakse 2007. aasta juunis, planeeritud lõplik valmismistähtaeg on aastal 2010, kui käiku lastakse viimane kuuest reaktorist. Kuna Eestis pole vajaliku kvalifikatsiooniga töäjõudu, siis ehitatakse Saue linna 150 uut korterit nende võõrtöölise jaoks, kes hakkavad jaama käigus hoidma.

Spetsialistid on Lõuna-Aafrikast - nad jäävad tööta seoses sealse Moteruba jaama sulgemisega.

„Tegemist on uue etapiga Eesti ajaloos - me astume tuumariikidega samasse kategooriasse!“ lausus peaminister lepingu allkirjastamisejärgsel pressikonverentsil.

Kas Vikerkaar tuleb?

Vähemusorientatsiooniga Harjumaa vikerkaarevärvilised kodanikud on plaaninud korraldada 1.aprillil kell 18.00 Keskuse pargis ülemaakonnalise ürituse “Tule vikerkaarele kõndima”. Kuna tegu on sanktsioneerimata koosviibimisega, siis palume linlastel kogunejatele tähelepanu mitte pöörata ning hoida neist distantsi kuni 50 meetrit. Meil on andmeid, et Ülemaailmne Siiruliste ja Viiruliste Assotsiatsioon kavandab kogu ürituse jäädvustamist videolindile. Segaduste vältimiseks ning hilisemate pretensioonide ärahoidmiseks oleks sel päeval otstarbekas riietuda võimalikult tagasihoidlikult ning kanda helkurit kirjaga “Mul on oma vikerkaar”. Arusaamatuste tekkimisel palume koheselt pöörduda lähima turvatöötaja poole.

Turvafirma nimel
Jevgeni Tõruke
jaoülem

Kõik inimese heaks

Palju kriitikanooli on pillutud Harjumaa Liinide aadressil. Kord on bussid mustad, siis jälle hilinevad või - mis veelgi hullem - lähevad varem peatustest välja. Harvad pole juhud, kus mitte kõik reisijad istuda ei saa. Nüüd rakendab vedaja alates 1.aprillist valikpiletite süsteemi. Seisupilet hakkab maksma 10 krooni, istepilet 15 krooni ning lisateenuste pilet 20-100 krooni.

Lisateenuste pileti hind sõltub lisateenuste hulgast. Näiteks sõit Tallinnasse koos värskes ajalehe, kohvi ja viini saia maksab 40 krooni. Lisandub sellele klaasike viskit või konjakit, tuleb välja käia 60 krooni. 100 kroonise pileti omanik saab kasutada veel juuksuri ja manikööri teenuseid. “Meie peamine eesmärk on hoolitsus inimese eest, see, et iga reisija saaks pealinna mitte ainult mugavalt, vaid ka võimalikult meeldivalt” sõnas uut süsteemi kommenteerinud Harjumaa Liinide vastutav töötaja.

Julius Jakovlev
mittekoosseisuline kirjasaatja

Loomade passistamisest

Ei ole Saue linna elanikele teadmata fakt, et ikka ja jälle kerkib esile probleeme loomade hulkumisega meie linna tänavatel. Olukorra leevendamiseks on korraldatud hulkuvate loomade püüdmiseks reide. Kuna loomapüüdmised on näidanud, et püüdjal firmal on tekkinud suuri segadusi loomade hulkuruse väljaselgitamiseks ning varjupaika sattunud loomade omanikel raskusi tõestamisega, et loom just neile kuulub, peame vajalikuks passistada kõik loomad kohapeal, s t Saue linnas. Passistamiseks on vajalik loomadest fotode olemasolu.

Kuna asjaga on sedavõrd kiire – loomad on jooksuaeg tulemas ja siis on neid raske kätte saada, tellitakse passistamise kiiremaks sujumiseks fotograaf kohapeale. Pildistamine saab toimuma 1. aprillil k.a. linnavalitsuse esisel platsil.

Paljuloomalistele peredele kehtib soodushind.

**Hea loomapidaja, kasuta sulle
kukkunud võimalust!**

Head naljakuud kõikidele lugejatele!

TEADE

Keskkonnaminister andis 4. jaanuaril 2006.a. AS-le Steri (registrikood 10961321, aadress Pärnu mnt 20a, 10141 Tallinn) kiirgustegevusloa nr. 06/001 kehtivusega kuni 3. juuni 2006.a. Luba on antud kõrgaktiivse kinnise kiirgusallika hoidmiseks aadressil Kurvi tee 406a, Alliku küla, Saue vald, Harju maakond. AS Steri esitas 23. veebruaril 2006.a. Keskkonnaministeeriumile taotluse muuta kiirgusallika hoidmiseks antud kiirgustegevusloa nr. 06/001 seoses kavatsusega hakata nimetatud aadressil asuvas tehases hoitavat kiirgusallikat kasutama. Kiirgusallikaks on radioaktiivne aine koobalt-60. Kiirgusallikat kavatakse hakata kasutama meditsiinitarvete steriliseerimiseks kiirgusallikast lähtuva gammakiirgusega. **Kiirgusallika kasutamise korral on tegemist suure ohuga kiirgustegevusega kiirgusseaduse tähenduses.**

Keskkonnaministeerium on algatanud AS-i Steri kiirgustegevusloa muutmise taotluse menetlemiseks **avatud menetluse**, mille raames on avalikkusel võimalik tutvuda ajavahemikus 3. aprill kuni 28. aprill 2006.a. järgmiste dokumentidega:

AVALIK ARUTELU KORRALDATAKSE KA SAUE LINNAS. ARUTELU KUUPÄEV, KELLAAEG JA KOHT TEATAKSE LINNAKODANIKELE LÄHIAJAL.

- AS-i Steri kiirgustegevusloa muutmise taotlus
- avatud menetluse korras AS-i Steri esitatud taotluse suhtes tehtava keskkonnaministri otsuse eelnõu koos seletuskirjaga
- muud menetluses kogutud asjassepuutuvad olulised dokumendid

AS-i Steri taotluse ja ministri otsuse eelnõu kohta ettepanekute ja vastuväidete esitamise tähtpäev on 28. aprill 2006.a.

Dokumentidega on võimalik tutvuda kolmel aadressil:
Saue Vallavalitsuses aadressil Veskitammi 1, Laagri alevik, 76401 Harjumaa, telefon 654 1130
Saue Linnavalitsuses aadressil Tule 7, 76505, Saue, infosekretär, telefon 679 0170
Keskkonnaministeeriumi keskkonnakorralduse ja tehnoloogia osakonnas aadressil Narva mnt 7a, 16172 Tallinn, telefon 626 2984

AS-i Steri kiirgustegevusloa muutmise taotluse avalik arutelu korraldatakse 15. mail 2006.a. algusega kell 18.00 Laagri Kultuurikeskuses.

SUURE SINISE SILMA SALADUS

MARE KASK

Saue linna kauaaegne elanik

Minu esimene kokku-puude sterilisatsiooni-keskusega Steri oli 10. juunil 2005, kui „Saue Sõna” avaldas järgneva kuulutuse. Alljärgnevalt lühikokkuvõtte lehe viimasel, 16. leheküljel ilmunust.

STERI ON PEATSELT TALLINNA LÄHEDEL SAUE VALLAS TÖÖD ALUSTAV TÖÖSTUSLIKU STERILISATSIOONI KESKUS.

OTSIME OMA MEESKONDA: TOOTMISJUHTI OPERAATOR-LAOTÖÖLIST

Kandidaatide CV-sid ja avaldusi ootame jaanipäevani (23. juunini) aadressil STERI AS, Pärnu mnt. 20a või e-mailile sirle.elmat jne.

Paljudel algasid suvepuhkused juuni lõpul. Vanu lehti tavaliselt ei säilitata ning

ka mina ei mõelnud enam sellele ainult kahele inimesele pakutud töökohale. Pealegi ei olnud täpsustatud, millist steriliseerimise liiki tehas kasutada kavatseb.

JA NÜÜD TULI PAUK SELGEST TAEVAST! POSTIMEES, 2. veebruar 2006.

„Arstitarbeid hakatakse steriliseerima kiirgusega”

MIS TOIMUS VAHEPEAL?

Loomulikult tehase väljaehitamine. Veel enne 2. veebruari artiklit oli võimalik internetist aadressil www.steri.ee lugeda paljudelt paljudelt lehekülgedelt väga korralikust ennast reklaamivast steriliseerimistehases STERI. Need leheküljed on ainult ingliskeelsed. Tavainimesed siia ilmselt oodatud ei ole. Kuna aga on juurde lisatud täpsed maakaardid, kus ära näidatud

transportvahendite liiklus Stockholmist Alliku külla ning Helsingist Alliku külla, siis **oleks ju kena teada, keda minu koju piiri tagant külla kutsutakse ja mis otstarbel.** Aga ühest lausest sain ikka aru: OOTAME KLIENTE ALATES JAANUARIST 2006. Otsemaid kerkib üles rida küsimusi. Ühtegi ehitust pole võimalik püsti panna ilma eelneva projektdokumentatsioonita. Ei hakka siin täpsemalt kõiki dokumente ükshaaval ette lugema, mis allkirju nõuavad, kuid mõni siiski:

- 1) Tehase projekt (asendiplaan, hoone plaanid, lõiked, konstruktiivsed sõlmed)
- 2) Ehitusloa
- 3) Tööleping ehitusfirmaga
- 4) Ettevõtlusloa jne.

Alles ajaleht Äripäev 23. veebruar 2006 annab teada, et Steri tehase rajamise käigust ei tea isegi Saue Vallavalitsus suurt midagi. Kõik load ja allkirjad olid antud - millal siis? Mitte üksnes Vallavalitsus, vaid

ka ümberkaudu elavad inimesed peaksid olema teadlikud tehasest, kus hakkab toimuma töö radioaktiivsete materjalidega. Nüüd on juba hiljaks jäänud Saue elanikele kodusse saadetud artiklid tõestamaks, kui ohutu ja kasulik on Alliku külla ehitatud steriliseerimistehas! Firma juhatuse liige hr. Jaanus Pikani peaks olema teadlik, kuidas senised salatoimetused inimeste psühholoogiale mõjuvad.

Usaldus on täielikult kadunud.

Tehase tööd tutvustav artikkel ilmub 1. märtsil 2006 ajalehes „Eesti Ekspress” - autoriks Mihkel Kärmas, aga mitte hr. Jaanus Pikani.

KAS POLE KAHTLANE?

Steriliseerimisseade sisaldab radioaktiivset ainet, mis radioaktiivse lagunemise tulemusena kiirgab gammakiiri. Neid kasutatakse peamiselt meditsiinitarvikute steriliseerimiseks, vähemal määral

toiduainete kiiritamiseks, uuringute tegemiseks, polümeeride ning klaasnõude kiiritamiseks. Tehnoloogiat saab kasutada ka riskijätmete kahjutuks tegemisel.

Näiteks võib haiglaajätmed pärast töötlemist tavaprügilasse viia.

Hr. Pikani väidab, et tehases hakatakse steriliseerima ühekordseid pakendis meditsiinitarbed („Postimees”, 24. märts 2006).

Kui aga luba kiiritamiseks käes, siis võib ta ka kõiki eelpool nimetatud operatsioone läbi viia.

KES KONTROLLIB?

Kiiritatud toiduainete tootjad väidavad, et toitainete lõhkumine pole probleemiks.

On küll!

Rasvad ja rasvhapped on kiiritusele väga vastuvõtlikud ja nad muutuvad kiiritamisel toksilisteks aineteks. Aminohapete grupid lõhutakse kiiritamisel laiali. Mõned ensüümid ja vitamiinid hävivad. Me peaks tarbijatena mõtlema, millist parima kvaliteediga toitu me sööme. Me ei soovi süüa juur- ja puuvilju, mis on kiiritatud ja kusagil laos kuude kaupa seisnud.

Paljud uuringud on näidanud, et kiiritamine pole nii ohutu, kui selle reklaamijad väidavad.

USA toiduameti siseuuring näitab, et ainult 1 protsent uuringuist, mis üle 30-aastase perioodi jooksul läbi viidi, toetas kiiritamise ohutust.

India laste peal läbi viidud katsed näitasid kromosoomide vigastust ja leukeemiat. Kiiritatud nisu põhjustas valgevereliblede muutusi. 1223 Ungari uuringut ei suutnud tõestada kiiritamise ohutust. Saksa teadlased leidsid nii palju

haigusnähte, et toidu kiiritamine on Saksamaal seadusega keelatud. Ka Suurbritannia on keelanud toidu kiiritamise

Järgnevalt panin kirja mõned paragrahvid seadustest, mis võiksid lehe lugejatele huvi pakkuda.

RAHVATERVISE SEADUS, vastu võetud 14. juunil 1995

1. peatükk

Paragrahv 2. Seaduses kasutatavad mõisted.

1) rahvatervis - teadus ja kunst haiguste ennetamiseks, eluea pikendamiseks ning vaimse ja füüsilise tervise edendamiseks ja tugevdamiseks ühiskonna organiseeritud jõupingutuste kaudu.

3) tervisekaitse - inimese tervisele ohutu elukeskkonna tagamisele ning elukeskkonnaga seonduvate tervisehäirete ja haiguste vältimisele suunatud tegevus

7) elukeskkond - inimesega kokkupuutuva loodusliku, tehniliku ja sotsiaalse keskkonna tegurite kogum, mis mõjutab või võib mõjutada inimese tervist

Paragrahv 3. Tervisekaitse, haiguste ennetamise ja tervise edendamise põhiülesanded

1) Üksikisiku, perekonna ja rahva tervise väärtustamine.

Paragrahv 4. Elukeskkonna - ja tervisekaitse põhinõuded.

1) Inimene ei tohi ohustada teise inimese tervist oma otsese tegevusega või elukeskkonna halvendamise kaudu.

KIIRGUSSEADUS,

jõustunud 1. mail 2004

1. Peatükk. Üldsätted.

Paragrahv 3. Kiirgusohutuse põhiprintsiibid.

1) Iga kavandatavat kiirgustegevust tuleb eelnevalt õigustada, tõendades, et see on kiirgustegevuse põhjustatava võimaliku tervisekahjustuse suhtes majanduslike, sotsiaalsete või muude hüvede poolest parim. Kui saadakse uusi ja olulisi tõendeid olemasoleva kiirgustegevusliigi tõhususe ja tagajärgede kohta, tuleb see õigustatult üle vaadata.

2. Peatükk.

Kiirgustegevusluba

Paragrahv 18.

Kiirgustegevusloa

taotlemine.

1. Kiirgustegevusloa saamiseks esitab taotleja Keskkonnaministeriumile kirjaliku taotluse järgmiste andmete ja dokumentidega:

11) hädaolukorras tegutsemise plaan suure ohuga kiirgustegevuse korral

13) andmed kiirgustöötajate ja nende erialase väljaõppe kohta

5. Peatükk.

Elanike ja kiirgustöötajate kaitse

Paragrahv 42.

1. Kiirguskeskus tagab elanike ja elanikkonna vaatlusrühmade dooside hindamise.

Ka väikestest kiirgusdoosidest tingitud muutused geenides (DNA) võivad aastate möödudes avalduda kasvajate näol, põhjustada geenidefekte järeletulijatel.

Järgnev on Rootsi Kiirguskaitse Instituudi toetusel ette valmistatud ja trükitud teabematerjal Kiirguskeskuse lehelt.

„KÄITUMINE KIIRGUS-HÄDAOLUKORDADES”

Inimliku vea, tehniliste põhjuste või loodusjõudude tõttu võivad tuumaseadmetega või kiirgusallikaid sisaldavate seadmetega juhtuda avariid, mille tagajärjel satub keskkonda suur hulk radionukliide. Radionukliidid võivad põhjustada elanikel suuri kiiritusdoose. Selliseid olukordi nimetatakse kiirgushädaolukordadeks.

Eestis võib kiirgushädaolukorra põhjustada avariid:

1) naabერიიги tuumaelektrijaamas (Loviisa, Sosnovõi Bor, Ignalina)

2) radioaktiivsete ainete käitlemisel

3) liikluses radioaktiivseid aineid vedava veokiga

4) kiirgusallikaga töötamisel ohutusnõuete eiramise tõttu

Kiirgushädaolukorra võib põhjustada ka

1) varastatud radioaktiivse aine sattumine keskkonda

2) „räpase pommi” lõhkamine

3) tuumakütusel töötava satelliidi kukumine Eesti territooriumile

4) tuumalaengu tahtlik või tahtmatu lõhkamine

Täiesti uue informatsiooni edastas hr. Pikani Eesti Raadios 23. märtsi „Päevakajas”.

Alliku külla on kavas püstitada veel mitmeid objekte. Loomulikult olevat tulusam, kui kiiritamist vajavad esemed paiknevad kohe tehase kõrval. Kohal on käinud juba asjast huvitatud inimesed Skandiinaaviast.

On täiesti selge, et teadus areneb kaasajal väga suure kiirusega, tekivad uutel tehnoloogiatel töötavad tehased. Imelik on aga see, et Eesti suurim kiirgusallikas püstitati keset inimasustust. Kui väga vaja oli just Eestisse seda tehast, siis oleks tulnud talle otsida asukoht linnadest ja asulatest piisavale kaugusele.

Ega päris õige pole, et meie pidime Eestimaale Soomest ja Rootsist väljapuksitud tehase lahkesti vastu võtma.

Avalikust menetlusest huvitatute ring on ühe küla kohta enneolematult suur - käesolevaks hetkeks on korjatud Alliku külas ja Saue linnas üle 2 500 allkirja AS Steri tegevuse vastu.

On palju küsimusi, mis ikka ja jälle hakkavad korduma.

Rahvas ootab nende vastust.

22. märtsil olid Alliku külas asuva Vanamõisa seltsimajas koos rahvaesindajad ümbruskonna küladest ja Saue linnast. Otsustati saata avalik kiri avalik kiri asjaosalistele ministritele ja ülevabariigilistele väljaannetele.

Eha Lettermo

Alliku külakogu liige

AVALIK KIRI

Hr. Villu Reiljan
Keskonnaminister
Narva mnt. 7a
15172 Tallinn

Hr. Mati Tartu
Saue Vallavanem
Veskitammi 4
Laagri 76401
Saue vald

Hr. Jaak Aab
Sotsiaalminister
Gonsiori 29
15027 Tallinn

Hr. Kalle Laanet
Siseminister
Pikk 61
10133 Tallinn

22. märts 2006.a.

Küsimused ja ettepanekud seoses AS Steri sterili-seerimiskeskuse rajamisega Saue valda

Täname kõigepealt hr. keskkonnaminister Villu Reiljanit, kes otsustas panna AS Steri tegevusloa taotluse avalikule menetlusele. Et tehase asukohavalikul avatud menetlust läbi ei viidud, tuleb kohalikelt elanikelt kindlasti palju vastuväiteid just sellest aspektist. Eeldame seega, et kiirgustegevusloa avalikus menetluses on võimalik ka keskuse **asukoha** puudutavaid vastuväiteid arvestada.

Seoses AS Steri steriliseerimiskeskuse rajamisega Saue valda, Alliku külla, mis asub Saue linnast 2 km kaugusel ja Tallinna linnast ca 5 km kaugusel on Alliku, Vanamõisa, Hüüru külade, Laagri alevi ja Saue linna elanikel soov saada vastus mitmetele üldsust puudutavatele küsimustele ja ettepanekutele. Järgnevalt toome need välja teemade kaupa.

1. AS Steri majanduslikku huvi tuleb kaaluda võrdväärselt kõigi steriliseerimiskeskuse poolt mõjutatud isikute

(sh. Eesti riik, Saue vald, kohalikud elanikud) huvidega.

Meile teadaolevatel andmetel omab AS Steri kiirgusallika koobalt-60 hoiuluba, millel on minister Villu Reiljani allkiri. Infopäeval, mis toimus 14.märtsil AS Steri steriliseerimiskeskuses, saime hr. Jaanus Pikani kinnitust, et tegu on Eesti Vabariigi territooriumil asuva suurima kiirgusallikaga, mille kiirgustase ületab Hiiu Onkoloogiahaiglas asuva raviotstarbelise kiirgusallika enam kui 35 korda.

Hr. Pikani näitas tehases ekskursioonil olnud rahvale, et kui varem Euroopa seirekeskustes Eesti riigi kohal punast tärnikest polnud (see tähendab, et rahvusvaheliselt jälgitav kiirgusallikas), siis tänu hr. Pikani koostööle Saue vallavanema ja keskkonnaministriga see tärnike ilmus ka Eesti Riigi kohale. See viitab, et tegu tõeliselt ohtliku rajatisega.

EN direktiiv 96/29/Euratom artikkel 6 punkt 1 ning kiirgusseaduse § 3 lg 1 sätestavad liikmesriikidele kohustuse tagada, et uusi tegevuskategooriaid ja – liike, millega kaasneb kokkupuude ioniseeriva kiirgusega, põhjendatakse enne nende esmakordset vastuvõtmist või heakskiitmist, arvestades nende majanduslikku, sotsiaalset ja muud kasu võrreldes tervisekahjustusega, mida need võivad põhjustada.

KÜSIMUS:

Milline on Eesti riigile ja Saue vallale AS Steri tegevusega kaasnev majanduslik, sotsiaalne või muu kasu, mis kaalub üles kohalike elanikkonnale võimalikul kokkupuutel ioniseeriva kiirgusega tekitatava kahju, samuti sadade inimeste stressi seoses keskuse rajamisega elamute külje alla (siinjuures palume arvestada ka stressi tervistkahjustavat toimet)?

2. Elanikele ja Saue vallale tuleb koheselt kättesaadavaks teha info kiirgusohutuse ja hädaolukorras tegutsemise plaani kohta

Kui rahvas küsis hr. Pikani, kuidas on objekt kaitstud, saadi kohalikke elanikke mitterahustav vastus: objekt kaitseb end ise, kes lähedusse satub, see sureb. Vastust täiendati veidi, viidates, et mehitatud valve sõidab kohale kas Laagris või Keilast, kui häire tuleb.

Viidati ka sellele, et kiirgusallikas ise asub 7 meetri sügavuses vee sees ja seda ümbritseb piisavalt paks betoonkiht. Ilma betoonkihita antud objekti läheduses ei elaks inimene 5 minutitki. Sõnagi ei olnud juttu, kuidas toimub ohu korral töötajate evakueerimine, kuidas teavitatakse ümbruskonnas elavaid inimesi ja kui kaugele kiirgus levib, kui mingi õnnetuse korral peaksid kaitsvad betoonseinad saama kahjustatud. Kohal viibinud Kiirguskeskuse töötajad jagasid rahvale brožüüre teemal: inimene kiirgusväljas, milledega tutvumise järel, oli kõigil selge, et kiirgus on ohtlik. Kohalike elanikke ei rahusta teadmine, et peame jälgima raadiot ja massimeedia vahendeid, kus meid teavitatakse, kui on „juhtunud“.

EN direktiiv 89/618/Euratom (preambula ja II jaotise Artikkel 5 ning I LISA) ütleb et elanikkonna osale, keda kiirgushädaolukord tõenäoliselt ohustab, tuleks seetõttu eelnevalt anda asjakohast ja pidevat teavet nendega seoses kavandatud tervisekaitsemeetmete kohta ja nende tegevuse kohta kiirgushädaolukorras. Eelnev teavitamine peab hõlmama põhilisi andmeid kiirguse ja selle mõju kohta inimestele ja keskkonnale, direktiiviga reguleeritud kriisihäda-olukordade erinevaid liike ja nende tagajärgi elanikkonnale ja keskkonnale, erakorralisi meetmeid, mis on kavandatud elanikkonna

hoiatamiseks, kaitsmiseks ja abistamiseks kiirgushädaolukorra puhul, asjakohast teavet tegevuse kohta, mida elanikud peavad kiirgushädaolukorra puhul tegema. Kusjuures see teave PEAB OLEMA elanikele alaliselt kättesaadav ning edastatud neile ilma eritaotluseta.

KÜSIMUS:

Kelle valduses on kiirgustegevusloa andmise aluseks olev järgmine info:

- kiirgusohutushinnang ja meetmed kiirgusohutuse tagamiseks;
- hädaolukorras tegutsemise plaan suure ohuga kiirgustegevuse korral;
- kiirgusohutuse kvaliteedisüsteemi kirjeldus;
- andmed kiirgustöötajate ja nende erialase väljaõppe kohta. ning millal edastatakse see Saue vallale ja ümberkaudsete külade elanikele?

Lisaks palume esitada meile näidisvariide kiirgusmõjude hindamise tulemused Alliku küllas. Kui mitu mSv/h on kiirgusdoosid (kiirguse leviku jaoks ideaaltingimustel) avatud kiirgusallikast : 1 m kaugusel; 50m kaugusel; 100m kaugusel; 200m kaugusel; 300m kaugusel; 400m kaugusel;500m kaugusel; 600m kaugusel; 700m kaugusel; 800m kaugusel ja 1000m kaugusel ?

3. Tuleb koguda infot sarnaste keskuste kohta välismaal

Alates sellest, kui inimestele hakati AS Steri plaanidest rohkem rääkima, on arendajate poolt pidevalt rõhutatud, et sarnaseid keskusi leidub maailmas paarisaja ringis, need on range kontrolli all ja inimestele mingit ohtu pole. See info on jäänud paraku pealiskaudseks, sest keegi pole toonud meile ühegi sarnase välismaa keskuse kohta konkreetset näidet – kus ta paikneb, kui lähedale jäävad

elamud, kuidas toimub selliste keskuste rajamise protsess, kuidas kaasatakse ja teavitatakse avalikkust jne. Samas oleks inimestele selline teave väga vajalik, et veenduda selles, et Alliku külla rajatav keskus vastab nõuetele ja on inimestele ohutu.

ETTEPANEK:

Palume pädevatel asutustel kiiremas korras koguda eelpool nimetatud infot vähemalt kolme EL nõuetele vastava AS Steri keskuse sarnase ettevõtte kohta, teha sellest kokkuvõtte ja avalik tutvustus asjast huvitatud isikutele Saue vallas. Enne kohalikele inimestele esitamist peaks selle infoga tutvuma Keskkonnaministeerium, Siseministeerium ja Sotsiaalministeerium ning kinnitama, et see on asjakohane ja piisav ning vastab tõele.

4. AS Steri keskusele tuleb läbi viia majanduslike, sotsiaalsete ja keskkonnamõtjude hindamine

On täiesti selge, et AS Steri tegevus lähtub ainult majanduslikest huvidest. Kohalikke elanikke asukohavaliku protsessi kaasatud ei ole ning objekti sotsiaalsed ja keskkonnamõtjud on praeguseni hindamata. Oleme seisukohal, et kiirgustegevusloa väljaandmine saab toimuda demokraatlikule õigusriigile kohasel viisil alles siis, kui on viidud läbi menetlused, mille tulemusena selgub sellisele ettevõttele sobivaim asukoht ja ettevõtte rajamisega kaasnevad sotsiaalsed, majanduslikud ja keskkonnamõtjud. Palume Keskkonnaministeeriumil, Siseministeeriumil, Sotsiaalministeeriumil ja Saue vallal koostöös tagada, et need menetlused viidaks enne kiirgustegevusloa väljaandmist läbi. Ühtlasi palume kohalike elanike muresse suhtuda respektiga ning mitte käsitleda nende sekkumist asjasse tavapärase "mitte minu tagaäeda" sündroomina, kuna antud juhul on jämedalt eiratud

kohalike inimeste õigusi oma elukeskkonna kujundamisel kaasa rääkida.

Seoses avatud menetlusega märgime veel, et ei saa nõustuda keskkonnaministri seisukohaga, millele ta asus Riigikogus arupärimisele nr 192 antud vastuses¹, et "kohalike elanike poolt avalikus menetluses esitatav arvamus peab olema kaetud teadusliku tõega". Antud juhul on arendaja ja ametnike kohustus viia läbi kõik vajalikud uuringud (objekti asukohavalik, KMH) ja inimestele anda piisavalt ning arusaadavas keeles informatsiooni selleks, et nad saaksid aru ettevõtte mõjust nende elukeskkonnale. Kohalike elanikelt ei saa eeldada radioaktiivsete ainete käitlemisega seotud põhimõtete tundmist ja nõu teadusliku tõega kaetud arvamuste esitamist, kui inimestele ei ole jagatud objekti toimimise kohta elementaarsetki infot.

ETTEPANEKUD:

- Algatada AS Steri keskuse tegevuse majanduslike, sotsiaalsete ja keskkonnamõtjude hindamine. Enne KMH läbiviimist mitte teha otsust kiirgusloa väljaandmise kohta.

- Viia Keskkonnamõtju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seadusesse sisse täiendus, mis kohustaks hindama selliste keskuste majanduslikku, sotsiaalset ja keskkonnamõtju.

5. Sarnased objektid tuleb lisada olulise ruumilise mõjuga objektide nimekirja

Kui hr. Pikani küsiti, miks ehitati Sauele nõ Tallinna külje alla ja mitte mõnele mahajäetud sõjaväe polügoonile, põhjendas hr. Pikani Steriliseerimiskeskuse ehitamist majanduslike kaalutlustega (toodete transpordikulud Soome ja Rootsi on siit odavad). Ühtlasi teatas hr. Pikani, et Eesti seadusandlus ei keela taolise objekti rajamist oma territooriumile. Samas ei välistanud

ta, et plaanib oma tegevust antud valdkonnas laiendada. Sisuliselt on AS Steri Keskus Saue valda rajatud lihtsustatud korras tehtud detailplaneeringu alusel, kus selle objekti asukoha sobivust külakeskusesse ametlikult ei kaalutudki. Et tegemist on avarii puhul võimaliku ohuallikaga ja kohalike inimeste jaoks pideva stressiallikaga, tuleks selliste objektide rajamisele eelnevalt viia läbi asukohavaliku planeerimine ja seal analüüsida ka muid aspekte, kui ainult arendaja majanduslik huvi.

ETTEPANEKUD:

- Võimaldada kohalikel elanikel osaleda AS Steri keskuse asukohavaliku protsessis.

- Viia olulise ruumilise mõjuga objektide nimekirja ka võimaliku kiirgusohuga objektide rajamine elamute lähedale.

6. Enne kiirgusloa väljaandmist tuleb teha kinnisvara eksperthinnang

Tuleb arvestada seda, et majanduslikud huvid on lisaks AS-le Steri ka rajatava keskuse lähiümbruse elanikel. Kinnisvarade omanikud on mures kinnisvara hindade languse pärast Saue vallas, mistõttu soovime, et

enne kiirgustegevusloa väljastamist tellitaks eksperthinnang sõltumatult kinnisvaraspetsialistilt. Spetsialisti hinnangut palume arvestada olulise asjaoluna kiirgustegevusloa suhtes kaalutusotsuse tegemisel.

ETTEPANEK:

"See, et vallas on tõusnud mingisugune sumin, on tõepoolest ilmselt tingitud inimeste vähesest informeeritusest. Kuid kedagi ei saa ka vägisi informeerida. Kui inimesed kutsutakse nõupidamisele ja nad ei tule sinna, siis on suhteliselt keeruline neid informeerida. Täna võib ütelda, et avaliku huvi tõttu on kiirgustegevusloa muutmine, mida Steri taotleb, muudetud avalikuks menetluseks, kus kõik saavad oma arvamuse välja öelda. Tõsi, arvamus peab olema kaetud teadusliku tõega, siin emotsioonidega väga palju pistmist ei ole."

(Riigikogu istung

6. märts 2006, stenogramm

: <http://web.riigikogu.ee/ems/stenograms/2006/03/m06030607.html>)

Tellida eksperthinnang võimalike ümberkaudsete kinnisvarahindade muudatuste osas seoses AS Steri tegevusega Saue vallas ja Alliku külas.

Allakirjutatud:

Eha Lettermo Alliku küllakogu liige	Jevgenia Rõbenkov
Piia Kaarli Vanamõisa küllakogu liige	Viktor Kosernov
Vahur Uus Vanamõisa küllavõnn	Iryna Chulkova
Raul Silve Erdise Vanamõisa küllavõnn	Hillar Peets
Riin Meerikov Vanamõisa küllakogu liige	Arvi Kullo
Ain August Kaarli MTÜ Vanamõisa küla juhatuse liige	Kalev Õgeva
Mari Nagpan Saue linna volikogu liige, sotsiaalsuvisuskomisjoni esimees	Elena Rõbenkova
Mai Saviste MTÜ Vanamõisa küla juhatuse liige	Larissa Lambin
Ergo Paasman MTÜ Vanamõisa küla juhatuse esimees	Mati Saar
Edvard Rõbenkov	Külliki Saar
	Andres Vetsaar
	Aino Kiirend
	Tõnis Saar
	Toomas Kriisa
	Andres Kõnnap

Eneseabi grupist

Enamik inimesi ei taha mõista täielikult tõsiasja, et elu on raske. Selle asemel kurdavad nad lakkamatult–vaikselt või valjuhäälselt–oma tohutute probleemide üle, oma kohustuste ja raskuste üle, justkui elu oleks üldiselt kerge, justkui *elu peaks* olema kerge. Elu on probleemide ja raskuste jada. Probleemide vastu astumine ja nende lahendamine on valuline protsess. Probleemid tekitavad meis muret, kurbust, üksildust, süütunnet, kahetsust, viha, hirmu, ärevust, ahastust või lootusetust. Need on ebameeldivad tunded, tihti sama valusad kui ükskõik milline füüsiline valu. Probleemidega tegelemise ja nende lahendamise *valu* on see, mille abil me õpime. Paljud meist püüavad suuremal või vähemal määral probleeme vältida, ignoreerides probleeme. Lökkame asju aina edasi, lootes,

et kõik laheneb iseenesest. Teeskleme, et probleeme pole olemas. Püüame nendest mööda hiilida, selle asemel, et neile vastu astuda. Tavaliselt probleemid süvenevad ja mingil momendil ei oska/ei suuda me enam üksi edasi minna. Kui sa tunned, et su valu ja üksildus on muutunud talumatuks, siis tule räägi endast või vaiki teistega koos olles. See on üheks võimaluseks aidata iseennast ja samas saad sa võimaluse aidata teisi.

Koguneme päevakeskuses 27. aprillil 16.00. See, mida me räägime, jääb rangelt meie seinte vahele.

Ulvi Seermaa
Päevakeskuse juhataja
telefon: 65 95 070; 50 87 872

SAUE PÄEVAKESKUSE ÜRITUSED Aprill 2006

- 03.04 13.00** Saue Linna Invaühingu koosolek.
Ootame uusi osavõtjaid!
- 04.04 16.00** Filmitegemise telgitagustest, videoprogramm. M. Milling
- 05.04 15.00** Kodumaisest naturaalsest lambavillast raviomadustega esemete presentatsioon. Firma Nordel Trade Tartust
- 06.04 12.00** Lillehaldja laul. Ruth Alevi näituse avamine
- 07.04 14.00** Maaema – tervislikud eluviisid, ravimtaimed
- 11.04 13.00** Tutvumine Piritasotsiaalkeskusega
- 12.04 15.00** Vabadusvõitlejate koosolek
- 13.04 16.00** Vestlusring ülestõusmispühadest jm. U.Viilma
- 13.04 18.00** Represseeritute vestlusring
- 17.04 16.00** Vestlusringis Henn Põlluaas
- 19.04 14.00** Külmetus. Nohu. Silvi Mänd
- 20.04 15.00** Invaru abivahendite tutvustus
- 21.04 14.00** KUMU külastus (osalejate nimekiri suletud)
- 21.04 19.00** Draamateatri külastus etendusele "Õhtusöök sõpradega" (väike saal). Sooduspilet 126.-, pilet soovijatel palun **teatada 13. aprilliks** päevakeskusesse
- 25.04 14.00** Päevakeskuse taidlejate kontsert Poska Majas
- 26.04 11.15** Külalised Sakust (ps.erivajadusega)
- 26.04 14.00** Kas masendus on haigus? Psühhoterapeut P. Poolamets
- 27.04 16.00** Eneseabigrupi I kogunemine; KES MA OLEN?
- 28.04 16.00** Pensionäride klubi Tammetõru

• Igal neljapäeval kl 9.30 toob Linnavalitsuse buss vanemaid pensionäre Päevakeskusesse, kus saab juttu vesta ja uudiseid kuulda.

Kell 11.30 viib buss kõik jälle koju tagasi.

Kui soovite bussiga keskusesse sõita, palun helistage telefonil 6 595 070

• Iga kuu esimesel ja kolmandal kolmapäeval on võimalik Linnavalitsuse bussiga sõita Saue Gümnaasiumi ujulasse (algus 14.30) ja pärast ka koju tagasi (16.30).

Harju Maavalitsuse teade Taotluste esitamise tähtaeg hasartmängumaksust regionaalseteks investeeringuteks on 15. aprill

Harju Maavalitsus ootab 15. aprillini taotlusi hasartmängumaksust laste, noorte, perede, vanurite ja puuetega inimestega seotud regionaalsete investeeringute toetuste saamiseks. Programmi eesmärgiks on toetada ehitus- ja renoveerimistöid ruumides, hoonetes ja rajatistes lastele, noortele, peredele, vanuritele ja puuetega inimestele elamise, õppimise, sportimise, vaba aja veetmise ja muude tegevuste jaoks paremate tingimuste loomiseks.

Taotlejateks võivad olla mittetulundusühingud, sihtasutused, kohalikud omavalitsusüksused ja valitsusasutuste hallatavad riigiasutused.

Taotlused kolmes eksemplaris tuleb esitada Harju Maavalitsuse majandusosakonda tuba 123 Roosikrantsi 12, 15077 Tallinn. Uus 2006.a. vahendite I, II ja III vooru juhendmaterjal on tutvumiseks Siseministeeriumi koduleheküljel <http://www.sisemin.gov.ee/atp/index.php?id=14980>

2005. aastal esitati Harjumaalt hasartmängumaksust regionaalsete investeeringute toetuste saamiseks kokku 36 projektitaotlust, millest 16 said rahastatud kogusummas 3 941 592 krooni.

LISAINFORMATSIOON

Hülle Saarts
Majandusosakonna peaspetsialist
Tel. 6118 774
e-post: hulle.saarts@mv.harju.ee

Linnavolikogus oli arutusel jäätmekava,
OÜ Saue Vesi tegevuse lõpetamine, kinnitati Saue Gümnaasiumi
teeninduspiirkond, määrati audiitor.

Saue Linnavolikogu V koosseisu seitsmes istung toimus 16. märtsil 2006.

Õnnitleti märtsikuu sünnipäevalast **Priidu Kalbre't**.

Läbirääkimised päevakorra asjus.

Ühehäälselt kinnitati alljärgnev p ä e v a k o r d:

1. Jäätmekava vastuvõtmine (I lugemine).

Otsustati suunata eelnõu komisjonidesse, juhtivkomisjoniks määrati arengu- ja planeeringukomisjon, kes toob koostööd korrakaitse- ja heakorrakomisjoniga.

2. Sotsiaalkorteriks tunnistamine.

Sotsiaalkorteriks tunnistati Tule 7-34 ühetoaline eluruum üldpinnaga 20,8m²)

Otsustati vastu võtta **otsus nr 42**

(poolt 11, vastu 1, erapooletu 1)

3. Saue Gümnaasiumi teeninduspiirkonna kinnitamine.

Saue Gümnaasiumi teeninduspiirkonnaks kinnitati Saue linn.

Otsustati vastu võtta **otsus nr 43.**

(poolt 8, vastu 3, erapooletud 2)

4. Audiitori määramine.

2005.a majandusaasta aruannet auditeerima määrati KRM Audit OÜ audiitor Marika Tani

Ühehäälselt otsustati vastu võtta **otsus nr 44.**

5. Volikogu istungitel arutamist vajavate küsimuste ajakava.

Protokollilise otsusena kinnitati II-IV kvartalis volikogu istungil arutamist või otsustamist vajavate küsimuste ajakava.

6. OÜ Saue Vesi tegevuse lõpetamine.

Saue Linnavalitsusele tehti ülesandeks, enne OÜ Saue Vesi tegevuse lõpetamist, korraldada õigusliku hinnangu andmine ja finantsanalüüsi tegemine.

Otsustati vastu võtta **otsus nr 45.**

(poolt 9, vastu ei ole, erapooletu 1)

7. Info

AS Ster-i tegevusest

Arutati tekkinud olukorda seoses AS Ster'i tootmistegevuse ettevalmistamisega Alliku külas (Saue vald) ja anti infot toimunud kokkusaamisest.

Ka Saue linna elanikud protestivad allkirjade kogumisega AS Ster-i tootmise käikulaskmise vastu. Kogutud allkirjadega lehed anti üle linnavalitsusele.

Kõik volikogu määrused ja otsused on avalikustatud linnakantseleis.

Linnavalitsus nõustus lepingute sõlmimisega, kehtestas hallatavate asutuste ruumide üürihindad, väljastas kasutusload, eraldas ühingutele raha, kinnitas projekteerimistingimused, otsustas sotsiaalküsimused ning arutas volikogu eelnõusid.

Linnavalitsuse 7 istung toimus 22. märtsil 2006 ja päevakorras olid järgmised küsimused:

1. Lepingute sõlmimisega nõustumine (korraldus nr 93).

2. Arvamus jäätmeloa andmise kohta (korraldus nr 94). Kooskõlastati OÜ Remoreks jäätmeloa taotlus.

3. Eelkooliealise koduse lapse toetuse maksmine (korraldus nr 95).

Otsustati välja maksta I kv toetused summas 143 260 krooni.

4. Erandkorras sõidusoodustuste määramine (korraldus nr 96).

5. Lasteaiatasu kompenseerimine (korraldus nr 97).

6. Hooldaja määramine (korraldus nr 98).

7. Sünnitoetuste maksmine (korraldus nr 99).

8. Erandkorras lastetoetuse maksmine.

Otsustati keelduda erandkorras sünnitoetuse maksmisest, kuna üks lapse vanematest ei ela Saue linnas.

9. Sotsiaaltoetuste maksmine (korraldus nr 100).

10. Õpilavahetuse stipendiumi ning üliõpilase välisõppe stipendiumi jagamise põhimõtted ja komisjoni töökord (määrus nr 3).

Komisjoni pädevuses on Saue linna eelarvest eraldatud vahendite ulatuses nõuetekohaselt esitatud taotluste läbiarutamine ja linnavalitsusele ettepaneku tegemine stipendiumite määramiseks. Taotlus (vaata linna kodulehel „Haridus”) stipendiumi saamiseks esitatakse linnavalitsusele hiljemalt iga aasta 15. maiks.

11. Spordiühingutele raha eraldamine (korraldus nr 101).

Toetust eraldati :

* Saue Võrkpallklubile 4 650,00 krooni laste ja noorte treeninggruppide tööks I kvartalis.

* Saue Tenniseklubile 7 800,00 krooni laste ja noorte treeninggruppide tööks I kvartalis.

* Keila Swimclubi Indrek Sei Ujumiskoolile 4 350,00 krooni laste ja noorte treeninggruppide tööks I kvartalis.

* SC Realile 150,00 krooni 1 Saue noore treeningkulude katteks I kvartalis.

* Viimsi Sulgpalliklubile 150,00 krooni 1 Saue noore treeningkulude katteks I kvartalis.

* Spordiklubile Condor 600,00 krooni 4 Saue noore treeningkulude katteks I kvartalis.

* Spordiklubile Leksi 44 450,00 krooni 3 Saue noore treeningkulude katteks I kvartalis.

* Kergetõustikuklubile TIPP 2 100,00 krooni noorte treeninggrupi tööks I kvartalis.

12. Ühingule raha eraldamine (korraldus nr 102).

Toetust eraldati Saue Naisseltsile 1 200,00 krooni linna MTÜ-de seminari korralduskulude katteks.

13. Saue Gümnaasiumisse vastuvõtmise, lahkumise ja väljaheitmise kord.

Otsustati suunata eelnõu teisele lugemisele.

14. Vara kindlustamine hallatavates asutustes (korraldus nr 103).

15. Vana – Keila mnt 2 gaasitorustikule kasutusloa andmine (korraldus nr 104).

16. Vana – Keila mnt 2 sidekanalisatsioonile kasutusloa andmine (korraldus nr 105).

17. Tammetõru 49 projekteerimistingimuste kinnitamine (korraldus nr 106).

18. Tammetõru 47 projekteerimistingimuste kinnitamine (korraldus nr 107).

19. Uusaru tn 3 lao-ja tootmishoone projekteerimise arhitektuur-ehituslike lisatingimuste kinnitamine.

Otsustati suunata eelnõu teisele lugemisele.

20. - 21. Volikogu määruste eelnõude läbiarutamine.

* "Saue Noortekeskuse põhimääruse kinnitamine"

* „ Saue Päevakeskuse põhimääruse kinnitamine"

Otsustati suunata eelnõud teisele lugemisele.

22. Linnavalitsuse bussi kasutamise kord (määrus nr 4).

23. Saue Linnavalitsuse hallatavate asutuste ruumide üürihindade

kehtestamine (korraldus nr 108).

24. Hallatavate asutuste koosseisude kinnitamine

Otsustati vastu võtta korraldus nr 109.

25. Saue Linnavalitsuse 21. detsember 2005

korralduse nr 462 p 1.1

Muutmine (korraldus nr 110).

Ujula kasutamine (1 kord= 1,5 tundi) maksab täiskasvanutele kella 6.30-17.00 20 krooni.

26. Saue linna Kasesalu ja Tule tänavate vahelise maa-ala detailplaneeringu tingimused DPT-11-03 pikendamise (korraldus nr 111).

27. Reservfondist raha eraldamine (korraldus nr 112).

Reservfondist eraldati MTÜ Harjumaa Noorte Puhkpilliorkestri 10 aastapäeva ürituste kulutuste hüvitamiseks 15 000 krooni.

28. Kaubandustegevuse registreerimine (korraldus nr 113).

Otsustati registreerida majandustegevuse registris hulgikaubanduse tegevusalal tegutsemiseks Raudne Katus OÜ, ehituspleki tootmine, plekitoodete müük, tegevuskoht A.S. Toode, Tule 11, Saue linn.

29. Info.

Linnavalitsuse määrused ja korraldused on avalikustatud linnakantseleis

ÕNNITLEME

ANNETTE LIIK	97
HERTA PÖLDMÄE	93
ANETTE ARULEPP	92
EINO METS	92
MARIA MADISSON	92
ARTUR TRUSS	89
HENRIETTE KIVILO	88
KLAVDIA SINITSÕNA	88
ILSE-AURELIE RÄGAPART	82
MARTA PIIN	81
HELJE KUUS	81
ANTS KIPPAR	81
EEVI TRUUSA	80
UNO TÜRK	80
JEVGENI SARING	80
HELJU VIHTRE	80
HELGA ALLILENDER	75
EVI LAASMÄE	75
HARALD MATVEI	75
LEILI-MARVE MÄGI	70
VIIVE EHRBERG	70
ELO-LIIS TOOMIK	70

Vastloodud Eesti Osteoporoosiliit kutsub teabepäevale.

ENNETAGE LUUDE HÖRENEMIST!

Eesti Osteoporoosiliit koos Eesti Reumaliiduga korraldab osteoporoosi teabepäeva 4. aprillil 17.00-18.30 Ida-Tallinna Keskhaigla Magdaleena üksuse (Pärnu mnt 104) suures saalis.

17.00 - 17.25 Osteoporoos – mis haigus see on?

Kes on ohustatud osteoporoosist? K. Laas

17.25 - 17.50 Osteoporoosi ravi. M. Pail

17.50 - 18.15 Liikumine osteoporoosi ennetuseks ja raviks. E. Sooba

18.15 - 18.30 Eesti Osteoporoosiliidu tutvustus. M. Teesalu

TEABEPÄEV ON TASUTA.

Oodatud on nii osteoporoosiga kui ka inimesed, kes tunnevad huvi osteoporoosi diagnoosimise ja ravi vastu, aga kellel pole veel luutihedust mõõdetud. Pool tundi enne loengute algust ja pool tundi peale loengute lõppu on võimalik registreerida järgmiseks päevaks toimuvale osteoporoosi sõeluuringule kannal ultraheliaparatuuriga. Peale sõeluuringut vajadusel reumaõdede poolt nõustamine.

Lisaks on võimalik astuda patsientide ühenduse Eesti Osteoporoosiliit liikmeks.

Eesti Osteoporoosiliit on vastloodud liit, mis ühendab osteoporoosi põdevaid patsiente, nende lähedasi, meedikuid ja teisi heatahte isikuid, eesmärgiks pakkuda regulaarseid koolitusi luu- ja liigshaigusi põdevatele patsientidele, korraldada avalikke üritusi - eelkõige osteoporoosi ehk luuhõresuse - ennetamiseks.

Lugupidamisega, Lea Nõulik, Eesti Reumaliidu pressisekretär

Olete oodatud

KEVADPEOLE

7. aprillil kell 19.00

Saue Gümnaasiumi saalis

KAVAS

Operetiivise esitavad Sirje ja Väino Puura

Lühinäidend "Elulõigud ajasoustis"

õpetajate näiteringi esituses

Tantsuks ansambel "Peeter ja Peeter"

Korraldavad Saue Naisselts ja

Saue Haridusselts Vitalis

Piletid hinnaga 50 krooni saadaval

Saue Gümnaasiumis, Huvikeskuses,

Päevakeskuses ja Lasteaias

PLEKK-LIISU RATAPOOD

1. SÜNNIPÄEV

Uskumatult soodsa hinnaga:

- Jalgrattad (GT, Merida)
- Lisavarustus
- Varuosad
- Ratturi riided (GT)
- Rulluisud (RollerDerby)

Kauba valik tunduvalt laiem kui varem

Soodushinnad 01.04 - 30.04. 2006

Avatud: E-R 10 - 19, LP 10 - 18

Address: Rida 15, Saue Tel: 670 0116 GSM: 5333 2922
www.plekklisu.ee rattapood@plekklisu.ee

Soovid müüa kinnisvara?

Korterid, majad, maad.
Konsultatsioonid tasuta!

SINU MAAKLER
SAUE LINNAS

Kristel Grossthal

Tel: 6464 035

GSM: +372 56 489927

e-post: kristel@domuskinnisvara.ee

www.domuskinnisvara.ee

MÜÜA LÖHUTUD

küttepuid
(50cm, lepp)

Hind koos
kohaletoomisega -
380 kr/m³

Info telefonidel:
775 2018, 51 91 8165

PUITBRIKETT

kõrge
kütteväärtusega,
PAKITUD

Tallinna piires
transport TASUTA
INFO 566 55 445

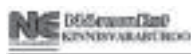
Ahjud, pliidid, kaminad. Pottsepatööd.

Tel 555 93 881

VÕTAME MÜÜKI

kortereid, maju, krunte SAUEL

KONSULTATSIOON TASUTA!

Kõikide mele büroo klientide vahel toimub
KAKS KORDA AASTAS
ÕNNELOOS!

Tel: 6700 055, 529 1109 Anne OI onen
nommest@online.ee, Tallinn-Nõmme, Jaama 14

AS Rotosplast vajab rotovalu plastivalajat ja abitöölist

Töö kahes vahetuses, jõukohane ainult
meesterahvastele.

Info 6517 614 või
mob. 56 474 808

Saue Autokool korraldab
Saue Gümnaasiumis
A ja B kategooria

sõidukijuhi
kursuse

Registreerimine 12.09.2005 kell 18.00.
Info: 50 27 993

NAISPERE KEVADEKS KENAKS!

„Kersti juuksuriäri”

Kuusemetsa 36, avatud E-L 10.00-20.00

Telefon 670 9024

Hinnad soodsad!

SAUE PUIDU OÜ

MÜÜME

SAEMATERJALI, VOODRILAUDA,
PÖRANDALAUDA JM
HÖÖVELMATERJALI

Samas ka hõõveldus- ja
saagimisteenus tellija materjalile.

E-R 8.00-17.30

Info telefonil 670 9183 või 50 50 194
Küsi pakkumist:sauepuit@hotmail.ee

KAEVETÖÖD

tiigid, kraavid,
vee ja kanalisatsiooni trassid

Tel: 511 1495

e-post: volvotrans@hotmail.ee

AS Kavent

annab üürile
tootmis-ja laopindasid

Sauel

Sooja tn. 5, suletud territooriumil

30 m² ja 60 m², (või 90 m²) h-2,7m I korrus

50 m², h-2,9 m, I korrus

77 m², h-4,2 m, I korrus

94 m², h-4.2 m, I korrus, omaette hoone

120 m², h-2,5m, I korrus ja

140 m², h-2,8 m, II korrus, omaette hoones

asfalteeritud, suletud plats,3000 m²

INFO 501 1134

NovaRealEstate

- Võtame müüki kinnisvara
- Vahendame kinnisvarateenuseid

VIRVE VAINOMÄE
maakler - konsultant

+372 56 672 516
virve@novarealestate.ee

Nova Real Estate, Tartu mnt. 17
Tallinn 10145, Tel: +372 666 2907
www.novarealestate.ee

AS Saue EPT võtab tööle
metallilao operaatori
Vajalik on töstukijuhi lubade olemasolu.

Info telefonil 6709 634 Helista tööpäevadel
kella 8.00 kuni 16.00.

PAIGALDAME TV
ANTENNE

Hinnad soodsad, garantii

Tel: 55 693 858

OÜ KAALUKODA
võtab tööle

lukksepp - seadistaja

Vajadusel väljaõpe
Vajalik B ja C kategooria juhiluba

Tel. 6 596 169 , 5 031 469

KASEMÄE TALL
võtab tööle

TALLIMEHE

Tööaeg päevas 3-4 tundi.

Palk kokkuleppel.

Asume Vanamõisa külas,
Saue raudteejaama lähedal.

Tel. 5159151 e-mail: kasemae@hotmail.ee

SAUE SÖNA

Väljaandja: Saue Linnavalitsus
Tule 7, Saue 76505
Telefon: 679 0170, faks 679 0193

www.saue.ee
e-post: leht@saue.ee

Toimetaja: Peeter Eelsaare
Kujundus: H2M Projekt
Trükk: Rebellis, tiraaž: 1750